

42. ČÍSLO / VII. ROČNÍK

7 Kč (8,50 Sk)

17. ŘÍJNA 1999

Z obsahu:

Dar odpustků

Jan Pavel II. při
generální audienci
29. září 1999

– strana 2 –

Dopis na rozloučenou

Roger Pironneau byl
jednou z nesčetných
obětí, které byly
zajaty a odsouzeny
k smrti...

– strana 4 –

Ctnost statečnosti

Arcibiskup
Karel Braun

– strana 4 –

Nové patronky

Evropy

– strana 6 –

O poslušnosti

Bernhard Graf
von Galen

– strana 5 –

Povolání k manželství:

Svědectví

Bílá kronika

– strana 7 –

O jednom výročí...

Oběť polského kněze
Jiřího Popieluszka

– strana 10 –

Don Bosco a čas

– strana 12 –

V USA stoupá počet
seminaristů

– strana 13 –

Edith Stein, nová patronka Evropy

INFORMACE O PŘEDPLATNÉM
NA ROK 2000 V TOMTO ČÍSLE *str. 16*

Dar odpustků

Eggerův seznam (Světlo č. 34), bod 14

V těsném spojení se svátostí pokání se naši úvaze představuje téma, které má obzvláštní souvislost se slavením Jubilea: mám na mysli dar odpustků, který se nabízí v Jubilejním roce s obzvláštní hojností, jak jsem již dříve ukázal v bule Incarnationis mysterium a v připojených směrnicích Apoštolské penitenciarie.

Historická nepochopení

Jedná se o choulostivé téma, v němž nechybí historická nepochopení, která zatížila i samy vztahy mezi křesťany. V současném ekumenickém kontextu pociťuje Církev, že je naléhavé, aby tato prastará praxe Božího milosrdenství byla správně pochopena a přijata. Zkušenost nicméně ukazuje, jak se na odpustky nalepily povrchní praktiky, které nakonec znehodnotily Boží dar a vrhly stín na samu pravdu a hodnoty předkládané v nauce Církve.

»Pozůstatky« hříchu

Výchozím bodem pro pochopení odpustků je **hojnost Božího milosrdenství zjevená na Kristově kříži**. Ukřížovaný Ježíš je velký »odpuštěk«, který Otec nabízí lidstvu skrze odpuštění hříchů a možnost synovského života (srov. Jan 1,12-13) v Duchu svatém (srov. Gal 4,6; Řím 5,5; 8,15n).

Podle logiky smlouvy, která je srdcem celé ekonomie spásy, k nám tento dar **ne může dospět bez našeho přijetí a naší součinnosti**.

Ve světle této zásady není obtížné pochopit, že smíření s Bohem, i když se zakládá na nesplatitelné a hojně nabídné milosrdenství, zahrnuje současně namáhavý proces, do něhož je člověk zapojen svým osobním úsilím a Církev svým svátostným úkonem. Tato cesta k odpuštění hříchů spáchaných po křtu má svůj střed ve svátosti pokání, ale rozvíjí se také po jejím slavení. Člověk se totiž musí postupně »uzdravovat« vzhledem k negativním důsledkům, které v něm hřích způsobil (a které tradice nazývá »tresty« a »pozůstatky« hříchu).

Trest po odpuštění

Při prvním pohledu by se mohlo zdát, že mluvit o trestu po svátostném odpuštění je sotva vhodné. Nicméně Starý zákon nám ukazuje, že **podstoupit nápravný trest po odpuštění je normální**. Bůh totiž, když sám sebe označil za *Boha milosrdného a shovívavého, který odpouští vinu, přestoupení*

a hřích, připojuje: Avšak viníka nenechává bez trestu (Ex 34,6-7). V Druhé knize Samuelově se králi Davidovi na jeho pokorné vyznání po těžkém hříchu dostává od Boha odpuštění (srov. 2 Sam 12,13), nikoli však potlačení ohlášeného trestu (srov. tamtéž 12,11; 16,21). Otcovská Boží láska nevyplučuje trest, i když je tento trest vždy chápán v souvislosti s milosrdnou spravedlností, která napravuje porušený řád vzhledem k dobru samého člověka (Žid 12,4-11).

V této souvislosti vyjadřuje časný trest stav utrpení toho, kdo se sice smířil s Bohem, ale je ještě poznamenán »pozůstatky« hříchu, které nedovolují, aby se zcela otevřel milosti. Právě z hlediska úplného uzdravení je hříšník povolán, aby podstoupil cestu očišťování až k plnosti lásky.

Hojivý význam dostiučinění

Na této cestě vychází Boží milosrdenství vstříc se zvláštní pomocí. Samotný časný trest plní funkci »léku« v míře, v jaké jej člověk nechá působit k svému úplnému obrácení. To je také význam »dostiučinění«, které se požaduje ve svátosti pokání.

Smysl odpustků je třeba chápat v tomto horizontu **úplné obnovy člověka silou milosti Krista Vykupitele skrze službu Církve**. Odpustky mají svůj historický původ ve vědomí starověké Církve, že může vyjadřovat Boží milosrdenství tím, že zmírňuje kanonické pokání uložené po svátostném odpuštění hříchů. Toto zmírnění bylo vždy měřeno úkoly, osobními nebo společnými, které přejímaly zástupným způsobem »léčebnou« funkci trestu.

Nyní můžeme pochopit, že se odpustky chápou jako »před Bohem platné prominutí časných trestů za hříchy, které jako takové byly již odpuštěny; prominutí, které vhodně disponovaný věřící získává za vymezených podmínek na přímluvu Církve, která jako správce vykoupení je autoritativně promíjí a využívá tak pokladu dostiučinění, který nashromáždil Kristus a svatí«. (Enchiridion indulgentiarum, Normae de indulgentiis, L. E. V. 1999, str. 21; srov. KKC 1471.)

Čerpání z pokladu Církve

Existuje tedy poklad Církve, který se »rozděluje« skrze odpustky. Toto »přidělování« není chápáno jako druh automatického přenosu, jako by se jednalo o »věci«. Je to spíše vyjádření plné důvěry Církve, že ji Otec vyslyší, když vzhledem ke Kristovým zásluhám a skrze jeho dar, také díky zásluhám Panny Marie a svatých žádá o zmírnění nebo zrušení bolestného aspektu trestu a rozvíjí tak jejich hojivý význam skrze jiné cesty milosti. V nevyzpytatelném tajemství božské milosti může být tento přímluvný dar dobrodiním také pro zesnulé věřící, kteří z něho těží plody způsobem vlastním jejich stavu.

Podpora a urychlení obrácení

Vidíme tedy, že odpustky mají daleko k podstatě nějaké »srážky« z úkolu obrácení, jsou spíše pomocí, aby úkol obrácení byl rychlejší, velkodušnější a radikálnější. To je také požadavek z hlediska duchovního rozpoložení nezbytného pro získání plnomocných odpustků, totiž vyloučení **»každého zalíbení v jakémkoliv hříchu, a to i lehkém«** (Ench. ind., 25).

Bylo by tedy omylem domnívat se, že můžeme získat tento dar prostým provedením nějakých vnějších úkonů. Ty jsou požadovány spíše jako výraz a podpora nastoupené cesty obrácení. Ukazují především víru v hojnost Božího milosrdenství a v obdivuhodnou realitu společenství, které uskutečnil Kristus, když se sjednotil nerozlučně s Církví jako svým Tělem a Snoubenkou.

L'Osservatore Romano 30. září 1999, mezititulky a zvýraznění redakce Světla

Daňová povinnost

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

**Odevzdejte, co je císařovo, císaři,
a co je Boží, Bohu.**

Zůstaneš-li dnes v Ježíšově blízkosti, staneš se svědkem další provokace, která by měla tvého Pána zkompromitovat.

Bláhoví lidé si usmysleli, že chytí Boha do pasti. Proč?

Protože je jim nepohodlný. Usvědčuje je z neupřímnosti a pokrytectví, odhaluje před lidmi, že to, na čem si zakládají, jsou falešné hodnoty. Právě to je popuzuje a chtějí by se nepohodlného proroka nějak zbavit. Potřebovali by především sami sobě dokázat, že na jeho slova není nutno dbát, a proto se pokoušejí je znevažovat, nějakým způsobem si dokázat, že nemá pravdu, jako by oni sami znali všechno lépe. Je to postoj, který je dodnes předlohou pro ty, komu nevyhovuje Ježíšova pravda.

Evangelium je radostná, nikoli však pro všechny příjemná zvěst. Evangelium již svou podstatou se musí dostávat také do rozporu s existujícím lidským smýšlením a jednáním. Právě proto s ním věčné Slovo přichází na svět, protože nás chce přivést k radikální změně smýšlení a života: *Obraťte se a věřte evangelium.*⁽¹⁾ Paradoxní je, že nejvíce vadí těm, kteří by je měli přijímat jako první. Židovští předáci se jím cítí nejvíce pohoršeni a ohroženi. Avšak to základní, co nechtějí připustit, je Ježíšovo božství a s tím spojená jeho autorita. Nemohou se smířit s tím, že přišel někdo, kdo stojí nade vším a nade všemi a komu je třeba se s úctou podřít.

Proto se Ježíšovi odpůrci znovu spiklenecky radí. Na co se mohou spolehnout? Jen na svou lidskou vychytralost. Hledají mezi sebou někoho, kdo by mohl přijít s nějakým nápadem, aby se ho hned všichni chytli.

Vymysleli si, že budou pokoušet Pána tím, že mu položí potměšilé otázky, které jej přinutí vyslovit veřejně něco, co lidé neradi slyší. Potřebují získat na svou stranu veřejné mínění: otázka nenáviděných daní dává možnost představit dosud populárního proroka před lidmi v takovém světle, aby se jeho popularita rázem změnila ve všeobecnou nelibost. Společně na to, že pravda neobstojí tam, kde není přijímána většinou. Můžeš z toho poznat, jak stará je tato dodnes používaná taktika. Je to taktika odvěkého nepřítele.

Ježíš poznal jejich *zlý úmysl*. Spoléhají na svou lidskou vynalézavost a chtějí vyzrát na Boha. Dostane se jim víc než moudré odpovědi, která by je měla přivést k poznání, že za

Božím slovem stojí něco mnohem víc než jen pouhá lidská chytrost. Evangelium, to nejsou pouhá slova. Stojí za ním *projevy moci, činnost Ducha svatého a hluboké přesvědčení.*

Ukažte mi peníz daně! Čí je to obraz? Co jiného se mohlo stát, než že se úskok obrátí proti jeho strůjci: Jámu vykopal a vyhloubil, ale do pasti, kterou připravil, sám spadl.⁽²⁾ Pán je právem nazývá pokrytci. Nic jiného nezasluhují. Mluví o odporu a nenávisti, s jakou odevzdávají Římu peníz daně, ale nevdají jim, když těmito penězi mohou naplnit svůj měšec. Přicházejí k Pánu s předstíranou úctou a obdivem, ale jejich srdce je plné odporu a zášti.

Neudivuje tě nekompromisní a přesvědčující prostota Ježíšovy logiky? Kdykoliv vezmeš do ruky peníz, vzpomeň si na Ježíšovo napomenutí, že máš vždy dát každému to, co mu patří. Na společnost a její instituce není možno pohlížet jako na něco nepřátelského jen proto, že požadují něco, co je nepříjemné. Vezmi s pokorou na vědomí, že odevzdávat patřičnou daň je tvou povinností, která tě zavazuje nejen před lidmi, ale i před Bohem. Cožpak to není projev krajního sobectví, využívat jen výhod společnosti, ale odmítat svou spoluúcast na tvorbě nezbytných hodnot a potřebného vkladu?

Navíc z pohledu evangelia není tvou povinnou daní jen zákony a předpisy stanovená částka. Tvou daní je také plné uplatnění tvých vloh i hmotných statků při tvorbě obecně užitečných hodnot, které máš vytvářet svou svědomitou prací. Tvou daní je také tvůj přiměřený podíl na správě veřejných věcí. Tvou daní je i tvůj dobrý příklad, kterým působíš ve svém okolí – především ve službách lásky a solidarity s potřebnými a nuznými. Tvou daní je příkladná výchova budoucího pokolení, aby umělo dávat císaři, co je císařovo, a Bohu, co je Boží.

Podle Ježíšových slov je tu současně další daň, a tou jsi povinen samému Bohu. Neboť když se podíváš na svou duši, *čí je tu obraz i nápis?* Tvého Stvořitele a Pána. Je tedy spravedlivé dát i jemu to, co mu patří. Císařův je pouze peníz daně, ale Bohu náležíš se vším, co jsi a co máš. Všechno, co mu odevzdáváš, mu tedy jenom vracíš, ale on to neukládá do své pokladnice, nýbrž opět jen na tvůj věčný účet. *Vzdávej tedy Pánu slávu hodnou jeho jména, přinášej mu oběť, vypravuj mezi pohany o jeho slávě, mezi všemi národy o jeho divech.*⁽³⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mk 1,15; ⁽²⁾ Ž 7,16;

⁽³⁾ srov. resp. žalm 96.

1. čtení – Iz 45,1.4–6

Toto praví Hospodin svému pomazanému Kýrovi, kterého jsem vzal za pravou ruku, abych mu podmanil národy, abych odpásal bedra králů, abych před ním otevřel vrata, aby žádná brána nezůstala uzavřena:

„Pro svého služebníka Jakuba, pro Izraele, svého vyvoleného, zavolal jsem tě jménem, poctil jsem tě, i když jsi mě neznal.

Já jsem Hospodin, jiný není, není Bůh mimo mne.

Přepášu tě, i když mě neznáš, aby se poznalo od východu slunce i od západu, že mimo mne jiný není.

Já jsem Hospodin a nikdo jiný (není Bohem).“

2. čtení – 1 Sol 1,1–5b

Pavel, Silván a Timotej soluňské církevní obci, která je ve spojení s Bohem Otcem a s Pánem Ježíšem Kristem. Milost vám a pokoj! Stále děkujeme Bohu za vás za všechny, když si vás připomínáme ve svých modlitbách. Před naším Bohem a Otcem vzpomínáme bez přestání, jak je vaše víra účinná, láska obětavá a naděje v našeho Pána Ježíše vytrvalá.

Víme o vašem vyvolení, bratři Bohem milovaní. Když jsme vám přinesli evangelium, nebyla to jen pouhá slova, naopak: bylo to provázeno projevy moci, činností Ducha svatého a hlubokým přesvědčením.

Evangelium – Mt 22,15–21

Farizeové odešli od Ježíše a uradili se, jak by ho chytli za slovo.

Poslali k němu své učedníky zároveň s herodovci, aby mu řekli:

„Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a že učíš cestě k Bohu podle pravdy. Nedbáš lidských ohledů, nehledíš totiž na to, čím kdo je. Pověz nám tedy:

Co myslíš, je dovoleno platit daň císaři, nebo ne?“

Ježíš prohlédl jejich zlý úmysl a odpověděl:

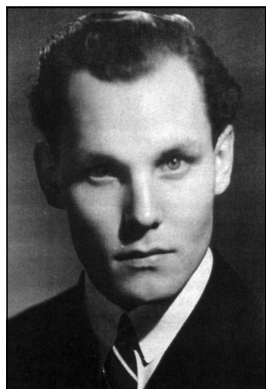
„Co mě pokoušíte, pokrytci? Ukažte mi peníz, kterým se platí daň!“ Podali mu denár.

Zeptal se jich: „Čí je to obraz a nápis?“

Odpověděli: „Císařův.“

Tu jim řekl: „Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.“

Dopis na rozloučenou

Během Druhé světové války bylo na Mont Valérien v Paříži zastřeleno 4500 bojovníků odporu. Hitler se mstil za každý odpor proti své moci brutálním násilím. Roger Pironneau byl jednou z nesčetných obětí, které byly zajaty a odsouzeny k smrti. Během svého zajetí přišel do styku s vězeňským kaplanem abbé Stockem, německým knězem z diecéze Paderborn.

Tento svatý kněz mu dal poznat světlo radostné zvěsti. Tak prožil Roger v posledních měsících svého života hluboké obrácení. Dopis na rozloučenou, který napsal několik hodin před svou smrtí, je mimořádně silným svědectvím víry »obyčejného« laika.

*Vroucně milovaní rodiče,
budu brzy zastřelen, kolem poledne.
Nyní je 9.30 hod.*

Je to směs radosti a pohnutí.

Prosím o odpuštění za všechno: za bolesti, které jsem Vám způsobil, za tu, kterou Vám působím nyní, i za tu, kterou Vám teprve připravím.

Odpusťte mi všechno zlé, co jsem udělal, a všechno dobré, co jsem neudělal.

Moje závěť je krátká: Zapřísahám Vás, chraňte si svou víru. A především, žádnou nenávist vůči těm, kteří mě zastřelí. »Milujte se navzájem,« říká Ježíš, a náboženství, ke kterému jsem se vrátil a od kterého se nechci odchýlit, je náboženstvím lásky.

Objímám Vás všechny všemi vlákny svého srdce. Nejmenuji nikoho, protože je jich mnoho, kteří jsou zapísáni v mém srdci.

Váš syn, Váš vnuk a bratr, který Vás vroucně miluje.

Roger

Na rubu obrázku, na kterém byl kříž obklopený korunou z trní a vavřínovým věncem, bylo napsáno:

*»Zdráhat se trpět znamená zdráhat se být korunován.«
Uchovávejte tento obrázek, který vyjadřuje heslo mých posledních měsíců.*

10.15 hod. Jsem klidný. Stiskl jsem ruku svým hlídačům. Je to velká radost.

Za chvíli se uvidím s duchovním otcem – nesmírná radost. Bůh je dobrý.

Na rubu jiného obrázku:

*Usmívám se a můj rukopis je pevný...,
i když se hodina blíží.*

Není to obdivuhodné?

Vracím se k Ježíši 29. 7. 1942.

Topím se ve veselí. 10.20 hod.

Ctnost statečnosti

Pro svou křesťanskou angažovanost potřebujeme určitý základní postoj. Je jím ctnost statečnosti. Statečnost znamená vlastně něco velmi jednoduchého a pro křesťany samozřejmého, totiž ochotu a připravenost pro vyšší dobro přijmout určité nevýhody, zřít se něčeho podřadnějšího. Je to »důkladnost v dobrém«, o které mluví sv. Pavel v listu Židům: *Bůh, dárcе pokoje, ať vás zdokonalí ve všem dobrém, abyste plnili jeho vůli* (Žid 13,20n).

Statečnost tedy nemá nic společného s bouřliváctvím ani nerozváženou troufalostí. Statečný člověk ví, za co se zasazuje, a činí tak, i když to bolí. I když to někdy znamená zřít se materiálních výhod, pohodlí, kariéry nebo i vážnosti před společností.

Statečnost rádi nazýváme občanskou kuráží. Něco nás to stojí, když chceme vystoupit proti míněni většiny, proti setrvačnosti, za ochranu manželství a rodiny, za nezaměstnané, za vytlačené na okraj, za práva nenarozených, za staré a umírající. Předpokladem statečnosti nebo občanské kuráže je vědomí, že dobro se samo v tomto světě neprosadí. Statečnost je opakem měšťáckého postoje, který si z pohodlí nebo ze zbabělosti namlouvá, že všechno nějak dopadne a že snad nic tak strašného nepřijde.

Dobro ve společnosti, především politicky uskutečnitelné hodnoty jako spravedlnost, svoboda a mír nejsou samozřejmé. Je třeba je dobývat, a to i v konfliktech. Statečný člověk se konfliktu nevyhýbá. Kde jsou konflikty, tam je třeba zabojovat, říkal P. Alfréd Delp, kterého nacisté popravili. Neměl tu na mysli boj zbraní, nýbrž duchovně-politické střetnutí. Není všeobecný odpor k politické angažovanosti také výrazem neporozumění pro politiku a nedostatek statečnosti?

Naše k blahobytu směřující a vlastnická společnost potřebuje mnohem více statečnosti, aby se vypořádala se svými problémy, ať

už je to životní prostředí nebo nezaměstnanost.

Ale nejen tato témata potřebují naši aktivní připravenost. Evangelium i víra, které jsou především Božím darem, vyžadují účinná svědectví. Bez statečnosti dnešních křesťanů křesťanství v naší zemi těžko přečká pro budoucnost. Cítíme, že zde se nám o statečnosti lehce mluví, ale za dveřmi kostela se těžko uskutečňuje a těžko se prosazuje v době, kdy na místo náboženství nastupují náhražky jako umění, sport, ezoterika, okultismus a sekty, kdy se šíří názor »Svoje náboženství si dělám já sám. Co je Bůh, to si určuji já!« – v současné atmosféře zmatených pluralismů mravních norem a orientačních nabídek společnosti, v době radikálního feminismu a zpochybnění mužské a otcovské autority. Jsme my, lidé 20. století, vůbec ještě schopni statečnosti? Pokud bychom spoléhali sami na sebe, určitě ne! S pomocí Boží síly ano! *Každý, kdo kvůli mě takto jedná, dostane stokrát víc a za podíl bude mít život věčný* (Mt 19,29).

*Polde -skw-
Překlad -lš-*

MODLITBA O SPRÁVNÉ SRDCE

*Bože, dej mi
srdce dítěte pro víru,
srdce matky pro lásku,
srdce muže pro jednání.
Přidej mi k dětství ve víře
jistotu a klid,
k mateřství v lásce
čistotu a niternost,
k mužnosti v jednání
pokoru a důvěru.
Pak budu dosti bohatý
a všechny moje modlitby
jsou vyslyšeny.*

*Jan Michael Sailer,
* 1751, biskup v Řeznu
1829–1832*

O poslušnosti

Během návštěvy Kapského Města jsem šel v neděli na mši svatou do tamní katedrály. Chrám byl zasvěcen Matce Boží. Protože jsem znal jen velmi málo anglicky, byly moje uši jako hluché a já jsem bohužel nerozuměl, o čem bylo kázání. Tak jsem měl čas přemýšlet o neobvyklém názvu této katedrály: »Maria na útěku do Egypta«.

Jak aktuální titul! Nežijeme právě v době, kdy tisíce chudých lidí jsou »na útěku«? Opravdu. Maria na útěku je aktuální patronkou našeho století.

Proč Maria utíká? Není Matkou Syna všemohoucího Boha? Neřekne jednou dítě, které má zatím v náručí: *Dána je mi veškerá moc na nebi i na zemi?* (Mt 28,18). Není ON a ona s NÍM mnohem silnější než všichni pronásledovatelé?

Maria je na útěku, protože je poslušná.

Již když jsme o ní slyšeli poprvé, odpovídá Panna Božímu poslu: *At' se mi stane podle tvého slova* (Lk 1,38). Co Bůh chce, překračuje všechny její představy. Ale ona sama poslouchá. Kdysi na počátku lidských dějin odmítla EVA uposlechnout Boží příkaz, a tak porušila Stvořitelův záměr. Nyní činí Bůh svůj plán závislý na Mariině poslušnosti. Ona říká ANO a tak začíná naše vykoupení.

Její FIAT uvádí sice jejího snoubence sv. Josefa do rozpaků. Neměl by on, který je *muž spravedlivý* a nechce ji kompromitovat, tajně ji propustit? Ale obdrží ve snu pokyn, aby ji přijal k sobě. Udělá to, ale je tu dodatek: *Ale nepoznal ji* (Mt 1,19-24).

Brzy nato se musí opět Maria a Josef podříditi Boží vůli. Tentokrát nařizuje císař Augustus sčítání lidu. Poslušni tohoto rozkazu, putují Maria a Josef do Betléma: Je to cesta, která musí být pro ženu v devátém měsíci těhotenství velice obtížná. Ale ona nese ve svém lůně toho, kte-

rý jednou řekne: *Dávejte, co je císařovo, císaři* (Mk 12,17). A tak se podřizuje autoritě římského císaře, ve které poznává Boží vůli.

Radost z narození božského Dítěte, radost z andělů, pastýřů a mudrců od východu netrvá dlouho. Opět slyší Josef ve snu Božího posla: *Vstaň, vezmi dítě a jeho matku a uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu* (Mt 2,13). Ještě tu noc Josef vstane a uteče. Když dostane příkaz k návratu, opět ihned poslechne, i když má obavy vrátit se zpět do země (Mt 2,22).

I Ježíšův život stojí celý ve znamení poslušnosti. Čteme o něm již jako o dvanáctiletém: *A poslouchal je* (Lk 2,51).

Při svatbě v Káně říká JEŽÍŠOVA Matka služebníkům: *Udělejte všechno, co vám řekne* (Jan 2,5). Poslušni jejího pokynu, udělají, co JEŽÍŠ říká, a Pán učiní první zázrak. Později říká rybářům u jezera: *Pojďte za mnou. Ihned opustili své sítě a šli za NÍM* (Mt 4,20). Touto jejich poslušností vůči Ježíšovu slovu začínají dějiny Církve svaté.

Ježíš stále opakuje, že jeho pokrmem je plnit vůli Otce. Ještě v předvečer své smrti se modlí ve smrtelné úzkosti: *Ale ne má, ale TVÁ vůle se staň!* (Mt 26,39).

Právem napsal později sv. Pavel Filipánům: *...byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži!* (Fil 2,8).

Co znamená **poslušnost**? Poslušnost je podřizení vlastní svobodné vůle příkazu někoho druhého. Jedním z největších darů, které dal Stvořitel člověku, je jeho svobodná vůle, tj. schopnost a možnost odpovědného rozhodování včetně svobody rozhodnout se dokonce proti Boží vůli. Kdo si to uvědomí, může se jen s úžasem dívat na příklad, který nám dala Svatá Rodina.

Kázání v katedrále v Kapském Městě bylo u konce. Ne-

A. v. Dyck: *Odpočinutí na cestě, 1622/1630 Mníchov*

rozuměl jsem z něho ničemu. »Útěk do Egypta« mě zcela upoutal a já jsem se cítil bohatě obdarován. Ptal jsem se sám sebe: Neměli bychom se my křesťané, kteří se cítíme tak svobodní, tak dospělí, tak emancipovaní a superchytrí, znovu cvičit více v poslušnosti?

Například v soukromém životě: I když můj bližní nemá možná větší rozum než já, ale proč bych mu nemohl dát jednou za pravdu a následovat ho, místo abych se s ním hádal? Rodiče rozhodně nejsou všichni moudří, aby proto mohli vyžadovat naši poslušnost. Je to spíše úcta, kterou jsme jim povinni a která vyžaduje naši poslušnost. Je však příznačné, že ze všech deseti Božích přikázání je IV. jediné, ke kterému Bůh výslovně připojuje odměnu za jeho zachováání: *...abys dlouho žil a dobře se ti vedlo* (Ex 20,12).

Ve veřejném životě jsme si tak zvykli na svobodu a demokracii, že zcela zapomináme, co sv. Pavel zdůraznil křesťanům v Římě: *Proto je nutno se podřizovat (vládnoucí moci), a to nejen z bázně před trestem, nýbrž i kvůli svědomí* (Řím 13,5).

Jakým vzorem je pro nás svatý farář Arský! Když mu dal bis-

kup příkaz, který se mu zdál zcela nepochopitelný, podřídil se slovy: »Já v tom sice Boží vůli nevidím, ale biskup ji vidí. Musíme ho poslechnout.«

Stalo se před nedávnem, že jedné řeholní sestře se podle jejího názoru stala církevním nařízením křivda. Poslušně se podřídila. Později mi řekla: »Já vím, že se Církev někdy zmýlí. Ale přesto zůstane mojí Církví.«

V roce 1936 káže Clemens-August, biskup z Münsteru, v domě v Xantech o svatém Viktoru, světcí z Xant. Chválí poslušnost římského vojáka vůči svému císaři. Ale také chválí jeho poslušnost mučedníka vůči Božímu příkázání, které mu zakazuje vzdávat císaři božskou poctu, za což je potrestán smrtí. »Vir oboediens loquetur victoriam,« volá biskup. Kdo zachovává správně poslušnost, zůstane vítězem (Př 21,28).

Táži se: Jsou dnešní křesťané kvůli svědomí ze srdce poslušni? Jsme si jisti svým vítězstvím?

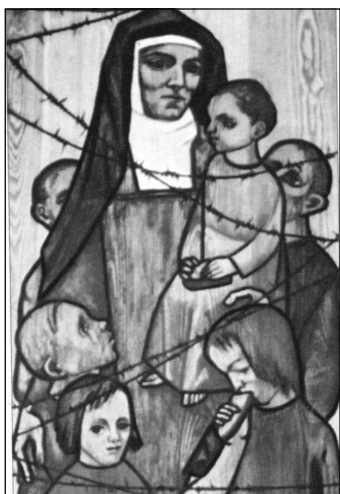
*Der Fels 7-8/99,
přeložil -lš-*

Poslušnost je ozdoba křesťana.

Schiller

Nové patronky Evropy

Při zahájení 2. evropského biskupského synodu 1. října 1999 prohlásil Jan Pavel II. za patronky Evropy tři světice: Sv. Edith Stein, sv. Brigitu Švédskou a sv. Kateřinu Sienskou.

**SVATÁ EDITH
STEIN**

Edith Stein, řeholním jménem Terezie Benedikta od Kříže, se narodila 12. 10. 1891 v židovské rodině ve Vratislavi. Dosáhla doktorátu filozofie a byla řadu let spolupracovnicí Edmunda Husserla ve Freiburgu. Ve věku 31 let vstoupila do katolické církve. Již za dva roky nato požádala o přijetí do karmelu v Kolíně nad Rýnem. Když začali nacisté pronásledovat Židy, odešla v r. 1939 do karmelitánského kláštera v Echtu v Holandsku. Gestapo ji našlo i zde. Byla odvečena spolu se svou sestrou Růženu. Obě pak prožily transport do vyhla-zovacího tábora v Osvětimi, kde zemřely 9. srpna 1942 v plynové komoře. Jan Pavel II. jí nejdříve v Kolíně nad Rýnem v roce 1987 blahověřil a konečně 11. října 1998 v Římě prohlásil za svatou.

**SVATÁ BRIGITA
ŠVÉDSKÁ**

Tato severská světice může být patronkou žen obojího stavu. Narodila se 7. října 1303 ve Finstadu nedaleko švédské Upsaly. Její rodina byla spřízněna se švédským královským rodem. Již jako sedmileté se jí dostalo charisma vidění ukři-

žovaného Spasitele. Její matka zemřela, když jí bylo třináct let, a otec ji v tomto věku prodal za švédského šlechtice Ulfa Gudmarssona. Jejich manželství bylo šťastné a požehnané. Měli celkem osm dětí, čtyři dcery a čtyři syny. Jednou z dcer byla další světice Kateřina Švédská.

Brigita se stala františkánskou terciářkou. Vynikala nesmírnou dobročinností. Po smrti svého manžela, kterého »milovala jako své vlastní srdce«, se její život zcela změnil. Její mystické zážitky byly stále častější. Brigita začala žít asketickým ži-

votem a rozhodla se založit ženskou řeholi. Král jí daroval pozemek ve Vadsteně, kde vybudovala klášter sester sv. Vykupitele. Pravidla tohoto řádu jí nadiktoval sám Spasitel. Od něho také přijala pokyny pro stavbu kláštera a chrámu. Cílem řehole byla modlitba na usmířenou za hříchy Švédska a šíření úcty k trpícímu Spasiteli a jeho nejsvětější Krvi. Její spisy, popisující její mystická vidění, mají velký význam pro duchovní kulturu. Cisterciáci z kláštera Alvastra je překládali ze švédštiny do latiny. Z latinského překladu pořídil Tomáš ze Štítného výběr v českém překladu. Spolu se svou dcerou Kateřinou odešla v roce 1349 do

Říma, kde pracovaly ve prospěch nové řehole. Setkala se zde s císařem Karlem IV. Až do své smrti marně přemlouvala papeže, aby se vrátil z Avignonu do Říma. V roce 1370 schválil Urban V. její řád. Zemřela krátce po vykonání pouti do Svaté země 23. července 1373. Její dcera přenesla ostatky své matky do mateřského kláštera ve Vadsteně. Mezi svaté ji zařadil Bonifác IX. v roce 1391.

**SVATÁ KATEŘINA
SIENSKÁ**

Narodila se 23. března 1347 v italské Sieně jako 23. dítě v rodině barvíře vlny. Mystická vidění měla již od svých sedmi let. Již jako mladá dívka vstoupila do 3. řádu sv. Dominika. Co se nepodařilo sv. Brigitě, toho dosáhla sv. Kateřina Sienská. Papež Urban VI. se roku 1377 vrátil do Říma. Žila v přísném pokání, sloužila nemocným a chudým a současně byla rádkyní mocných. Usilovala o vnitřní reformu Církve. Jejich 381 dopisů patří ke klasické italské literatuře. Kateřina je

všechny diktovala písařům, protože sama psát neuměla. Na svém těle nosila stigmata, která skrývala až do své smrti. Zemřela ve věku 33 let 29. dubna 1380 a je pochována v dominikánském chrámě Santa Maria sopra Minerva v Římě. Za svatou ji prohlásil papež Pius II. r. 1461. Jan Pavel II. jí udělil titul učitelky Církve. Dosud byla patronkou Itálie a druhou patronkou Říma.

INFORMACE O CÍRKEVNÍCH SVÁTCÍCH NA MOBILNÍ TELEFON

Chcete dostávat informace o církevních svátcích na svůj mobilní telefon? Stačí poslat ze svého telefonu krátkou textovou zprávu (SMS) na telefonní číslo +42 0606 92 4646 a do zprávy napsat „SUB CSVATKY“. Pro odhlášení této služby použijte stejné telefonní číslo a do zprávy napište „UNSUB CSVATKY“. Služba je bezplatná. Upozornění přichází obvykle ráno mezi 7–8 hodinou ve dny, které jsou označeny v liturgickém kalendáři jako církevní svátky, památky či neděle.

Přesný popis: každý telefon má svou virtuální e-mailovou adresu ve formátu +420 60x xxx xxx@sms.eurotel (paegas).cz. Pokud se na tuto adresu pošle e-mail, objeví se jako SMS zpráva na mobilním telefonu. Je tedy možné nechat si zasílat informace i na běžnou e-mailovou adresu.

Pokud nemáte na svém telefonu aktivovanou službu zasílání SMS, můžete pro přihlášení použít formulář na internetové adrese <http://www.tlp.cz/mobil/smsbrana.htm> (SMS brána časopisu MOBIL). Bližší informace o poskytované službě na internetové adrese pražské farnosti Karlín:

<http://www.farnost-karlin.org/mobil.htm>.

Povolání k manželství: Svědectví

Svěřila jsem svá přání Bohu.

Již jako dítě jsem si přála jednou se vdát. Moje rodina mi připadala tak krásná, že jsem také chtěla založit jednu rodinu. Vždy mě zvláště fascinovalo »být matkou«.

Vzpomínám si ještě, že když mi bylo pět let, zeptala jsem se jednou matky: »Jaké je to pro tebe, když jsi maminkou? To musí být něco nádherného! Já jsem tvoje dítě, a to je pro mě krásné. Ale pro tebe to musí být o mnoho krásnější, že můžeš být moje maminka.« Moje maminka byla mojí neobvyklou otázkou velmi překvapena.

Jako mladistvá jsem poněkud v úzkosti přemýšlela, zda není náhodou Boží vůle, abych se stala řeholní sestrou. Řádový život mi nepřípadal příliš přitažlivý a vlastně jsem nikdy nechtěla vstoupit do kláštera.

Ale přesto jsem cítila často hlubokou tužbu zasvětit se zcela Bohu. Již v mládí jsem Boha hluboce zakusila ve svém životě a štěstí zcela mu náležet mělo pro mě nepopsatelnou přitažlivou sílu. Chtěla jsem se za každou cenu stát svatou, myslela jsem si proto, že je nejlépe žít panenský život.

Tak jsem nějaký čas nosila v sobě myšlenku, že se z lásky k Bohu vzdám manželství, které mi vždy připadalo tak obdivuhodné.

A přesto rostla ve mně touha dělit se o svůj život s milovaným člověkem a spolu s ním se světit Bohu, založit rodinu a vést svatý život. Ve dvaceti letech jsem začala hledat nějakého věřícího muže a modlila jsem se o něho. Ale měla jsem se naučit, že musím růst v trpělivosti...

V těch letech jsem poznala několik mladých věřících mužů a krátkou dobu jsem se s nimi vždy přátelila. Vždy jen velmi krátce, protože jsem se nikdy necítila dobře a neměla jsem trvalý pocit, že patříme k sobě. A tak jsem byla v tom čase převážně »sama«. To nebylo vždy lehké. Několik mých přítelkyň se mezitím vdalo.

Měla jsem z toho radost a ptala jsem se milého Pána Boha: »A co bude se mnou? Nezapomněl jsi na mě?« A bylo to docela obtížné, poznat dostatek věřících mužů. Toužila jsem v hloubi srdce, abych poznala věřícího muže, se kterým bych se mohla dělit o to nejdůležitější v životě.

Často jsem přemýšlela, že Bůh vlastně dělá zázraky, když se najdou ti správní. Bohužel někdy jsem se přistihla při tom, že jsem netrpělivá a poněkud nešťastná, že stále ležím přede mnou nejistá budoucnost.

Ale věděla jsem, že si nesmím nic vynutit a že je důležité navzdory některým nesplněným přáním žít šťastně, přijímat svůj život takový, jaký je, a svěřit se Božimu vedení. Tak jsem stále znovu předávala Bohu svá přání s svědomím, že ani dobré manželství není poslední a jediný cíl života na zemi.

Myšlenka, že lidé v nebi se už nevdávají, nýbrž žijí jako andělé, mě často těšila. Hojně jsem myslela na to, že nejdůležitější na zemi je přece láska k Bohu a k lidem. A tak byla léta »o samotě« velmi naplněná a nádherná.

Mohla jsem dělat mnoho věcí, které bych jako manželka a matka dělat nemohla: kromě svého povolání jako pastorační asistentka a psychoterapeut v péči o nemocné, které jsem velmi milovala, organizovala jsem cesty mladých do Medžugorje, vedla jsem modlitební skupinu, založila jsem adorační skupinu a angažovala jsem se v hudbě...

Nikdy nezapomenu na své třicáté narozeniny. Tehdy jsem ještě stále nevěděla, zda a kdy mi Bůh dá nějakého muže. Uvědomovala jsem si, že stále více stárnu a že se blížím ke čtyřicítce. Ale místo nějakých pocitů paniky jsem ten den cítila velkou radost. Jela jsem na kole za slunečního svitu mezi kvetoucími stromy, zpívala jsem a děkovala Bohu za svůj život. Myslela jsem si: »Bože, kdybych nyní měla zemřít i se svým nesplněným přáním, mohla bych ti jenom děkovat. Dal jsi mi všechno, co potřebuji: můj život, moji rodinu, mé přátele, mé povolání, a především to, že mohu znát tebe, a to je to nejkrásnější.«

Krátký čas na to, během noveny ke svatému Josefu, zamilovala jsem se nečekaně do svého nejlepšího přítele. Poznali jsme se před několika lety na jedné svatbě v Medžugorje, seděli jsme v jednom autobuse vedle sebe, často jsme se potkávali, mnoho jsme spolu hovořili a telefonovali, vyměňovali si myšlenky a spolu vandrovali...

Vážila jsem si Ericha stále více, ale nepřitahoval mě jako možný manžel. To všechno bylo ale tím, že jsem měla příliš zúženou představu o svém budoucím muži.

Byla to jistě modlitba, co mě osvobodilo od mých předsudků. Náhle se mé srdce otevřelo pro Ericha a uvědomila jsem si, jak věrného přítele jsem našla již před mnoha lety. Byl pro mě vždy zde, mohla jsem s ním mluvit, s ním se srdečně smát. Cítila jsem se v jeho přítomnosti šťastná. Vždy mě podporil a posilnil moji víru...

Byla to pro mě velká radost, když jsem v něm mohla poznat milovaného člověka, se kterým mohu sdílet svůj život. A protože naše láska spočívala na vzájemnosti a cítili jsme, že nás svedl Bůh, uzavřeli jsme manželství 13. května letošního roku. Jsme sice zatím jen krátce, ale šťastně spolu.

Protože jsem si vždy umíňovala, že na ty, kteří teprve hledají věřícího partnera, nikdy nezapomenu, až sama najdu toho svého, modlila jsem se během naší svatební mše sv. za ně za všechny. Jsem přesvědčena, že Bůh má s každým z nás svůj plán lásky a každého, ať už je v manželství nebo svobodný, chce učinit šťastným. Důvěřuji také v to, že Bůh svede dohromady mnoho věřících lidí, aby nám mohl darovat mnoho svatých manželství. Modleme se spolu o to!

Anita Marie Garzová,
roz. Oberederová

MYŠLENKY SV. JANA BOSKA:

Pouze dobré skutky tvoří pravé bohatství a zajišťují nám místo v nebi.

Rád snášej chyby druhých, chceš-li, aby jiní snášeli tvé.

Pracujme v tomto životě na záchraně duší, odpočineme si v blažené věčnosti.

Bůh vám žehnej a uděl vám milost, abyste dobře žili a šťastně zemřeli.

Pomozte mi zachránit mnoho duší. Dábel bez oddechu pracuje na jejich zavržení, my pracujme bez oddechu na jejich záchraně.

Jedna cesta ke spáse a mnoho náboženství 3

3. POTVRZENÍ PRAVDY V TRADICI

Je zřejmé, že otázka vztahu pohanů ke spáse nemůže být zodpovězena pouze na základě výroků z Písma. Je nutno hledat zřetelnou odpověď v křesťanské tradici, v předávání víry. Skutečně již prvotní křesťanská teologie zaujala podrobné stanovisko k této otázce, nikoliv ovšem zcela jednoznačné. Pohanství tehdy pro ně představovalo velkého přítomného protivníka, kterého nemohlo uzнат. Odmítání pohanického náboženství a kultů je četné a energické. Zde platí pouze misie a obrácení.

Na druhé straně vyznívá však hodnocení pohanů, lidí ve »status legis naturae« (ve stavu přirozeného zákona), poměrně kladně. To, co v nové problematice chápeme pod pojmem »svatí pohané«, který vstoupil do literatury, nachází svou podporu již v době církevních Otců. Váže se především na působení Slova – řecky *Logos*. Od prvního křesťanského filozofa, mučedníka Justina, který převzal nauku stoiků o »zárodcích slova« do křesťanství, rozšířilo se přesvědčení, že *Logos* jako na celém světě převládající božská pravda působil za všech dob a přivedl mnoho pohanů k přirozenému poznání pravdy, které pak skrze omilostnění vedlo i ke spáse.

V řecko-křesťanském přelomu byla tato myšlenka spojena s pojetím, že Bůh se lidem sděluje prostřednictvím nauky filozofů. Významná je věta prvního křesťanského filozofa Justina: »Všechno to, co kdy filozofové a zákonodárci objevili a hlásali dobrého, všechny tyto objevy a poznatky namáhavě zpracovali na základě své účasti v Logu. K těmto osvíceným, kteří byli »křesťany před Kristem«, počítá Sokrata, Platóna

a Aristotela, ale také velké básníky.

Ovšem tito filozofové mohli podle Justina pochopit *Logos* jen útržkovitě a v zamlžené podobě. Neboť *Logos* jako takový se zjevil teprve v Ježíši Kristu a vnesl do křesťanského učení pravou filozofii. Tím uzнал Justin starou řeckou filozofii jako přípravu na křesťanskou víru, ale neoznačil celou starou filozofii jako takovou za instituci a cestu ke spáse. Ještě třeba vzít dále v úvahu, že se jednalo v podstatě pouze o přirozené pravdy, o kterých pojednává filozofie, a nikoliv nutně o spásné nadpřirozené pravdy.

Podle Klementa Alexandrijského († 217?) byla řecká filozofie povolána, aby opatřila světu pravdu, aniž by ovšem tohoto cíle dosáhla, když navíc pravdu rozkouskovala. Toto rozdrobení ještě více zdůraznil alexandrijský teolog Origenes († 254?), když říká, že filozofové, pokud jde o božské, »zašli na zcestí, protože jsou jen lidmi a vlastní jen lidskou přirozeností«. Samotné nadpřirozené poznání spásy jim nepřiznává.

O novou obměnu obohacuje tyto představy velký církevní Otec Západu sv. Augustin († 430), který v univerzálním historicko-teologickém pohledu »Božího státu«, do kterého zahrnuje všechny spravedlivé od Ábela, přiznává i lidem před Kristem možnost spásy, jestliže přijali duchově božský *Logos*, a tak dospěli k víře. Taková možnost je však přiznána vždy pouze **jednotlivým lidem**, nikdy ne náboženstvím jako takovým. Dále pokud jde o kladný postoj Otců k otázce možnosti spásy pohanů, existuje další významné omezení, které nám dnes nepřipadá snadné. Vztahují tuto možnost spásy pohanů vždy výlučně na lidi **před Kristem**, nikoliv na dobu a nábožen-

ství **po Kristu**. Zde je jejich pojetí tak silně spjato se skutečností vtělení, že v době hlásání evangelia neuznávají žádnou omluvu pro nevěru, neboť se zdálo, že víra byla již hlásána v celém tehdy známém světě.

Přesto nebyli pohané přenechání zatracení, nýbrž se pomýšlelo na způsob, jak jim přiznat možnost spásy. Ve středověku vsadil Tomáš Akvinský († 1274) na zvláštní cestu, když připouštěl v těch oblastech, kam misie dosud nedospěla, uskutečnění spásy lidí zázračným Božím zásahem. Vzhledem k tomuto mimořádnému Božímu zásahu pro získání spásy je významná okolnost, že středověká teologie se starala i o možnost normálních prostředků ke spáse pohanů. Tak se přišlo na myšlenku, že vzhledem k všeobecné Boží vůli po spáse lidí a vzhledem k tomu, že lidé jsou po Adamově pádu odkázáni na znamení, která přinášejí spásu pohanům, existují paralelně k svátostem Církve určité prostředky spásy, které podle »status legis naturae« byly nazvány »přirozenými svátostmi«. Bylo tím míněno především osvobození dětí od dědičného hříchu.

Středověk omezoval jejich existenci pouze na dobu, než došlo ke zjevení. **Dále** už »přirozené svátosti« nepřicházely v úvahu. Ale při určité teologické opatrné interpretaci můžeme říci, že toto omezení bylo neopodstatněné. Jestliže totiž Bůh poskytl pohanům tyto prostředky **před** zjevením, proč by je nemohl poskytnout i **po** zjevení těm, kterým se pravd zjevení nedostalo.

Ze zcela jiných předpokladů vychází 2. vatikánský koncil v »Prohlášení o vztahu Církve k nekřesťanským náboženstvím« (Nostra aetate) – z ještě vyhraněnějšího vymezení předpokladů určitých prostředků ke spáse v samotných těchto náboženstvích. Jedná se o »pravdivé« a »svaté« v těchto náboženstvích, jež může být obsaženo

v »předpisech« nebo »učení« a v němž je možno rozpoznat »odraz pravdy, která osvětluje všechny lidi« (NA 2). Ale ani koncil neměl v úmyslu uzнат sama tato náboženství za cestu ke spáse, stejně jako neuzнал Mohameda za proroka.

4. ODPOVĚĎ VÍRY

Celkový dojem, který nám poskytuje tradice víry, ukazuje na přesvědčení, že existuje jen jedna cesta spásy, vedle které nemohou jiná náboženství představovat cestu spásy. Není tomu však tak, že by výlučné pojetí křesťanské tradice o jediné cestě spásy zapomnělo na spásu pohanů. Z určitého hlediska můžeme říci, že se tato starost již dříve rozvinula daleko silněji než v současnosti, která si v atmosféře rozšířeného učení o všespasitelnosti nepřipouští obavy, že by se lidem mohlo nedostat spásy. Tento praktický optimismus v otázce spásy nám umožňuje pochopit, proč teologické myšlení vypracovává odpovídající teorie, které svědčí o sklonu zařadit křesťanství do roviny ostatních náboženství. V době prvního misijního rozkvětu křesťanství v moderním světě tomu bylo jinak. Např. v souvislosti s misijním úsilím sv. Františka Xaverského († 1552) bylo řečeno, že by nikdy nepodstoupil strádání svého misijního nasazení, kdyby jej nepoháněla spásná obava, že pohané mohou nedosáhnout svého cíle, protože jejich náboženství nepředstavuje cestu ke spáse.

Jistě, v příkladu sv. Františka Xaverského ještě nespočívá řešení teologické otázky o skutečném vztahu cesty spásy k mnoha náboženstvím. Ale ani v minulosti nebylo misijní působení pokládáno za jediný možný prostředek pro zajištění spásy, protože nebylo možno dosáhnout všech lidí, což bylo známo i dříve.

Proto zde bylo přesvědčení, že pro nekřesťany existuje jiná,

vnitřní možnost spásy. To se však nemohlo stát tím způsobem, že by jiná náboženství byla uznána za legitimní cestu ke spáse, neboť v křesťanské víře platí, že Ježíš Kristus je jediný Prostředník a jediná cesta ke spáse a tajemství vtělení zaručuje náboženství Ježíše Krista jedinečné a výlučné přednosti právo. Jinak bychom zrušili jedinečnost Ježíše Krista a jeho ustanovení. Víra v jedinečnost Božího vtělení byla tak silná, že křesťanství bylo vyňato z počtu náboženství a nebylo chápáno jako **náboženství**, nýbrž jako jedinečné, nadpřirozené a živé **Boží zjevení**. Můžeme tedy říct: To, co v křesťanství představuje a co z něho dělá náboženství – náboženství je v plném slova smyslu existující přirozený vztah člověka k Absolutnu – je v křesťanství pouze předpokladem, podmínkou a přirozenou dispozicí pro přijetí toho, co je podstatné. A podstatné spočívá jedině v **živém Božím zjevení**. To se uskutečnilo dějinně jen starozákonnímu Božímu lidu a v dokonalé dovršující podobě lidu Nové úmluvy.

Tuto jedinečnost a exkluzivitu jediného spásného zjevení nemůže křesťanství přiznat žádnému jinému náboženství bez nebezpečí, že se vzdává samo sebe. V pohledu na tuto jedinečnost, na svou nevyčerpatelnou sílu a na svou univerzalitu, která překračuje čas i prostor, může dospět k přesvědčení, že ze zjevení dokonaneho v Ježíši Kristu, z tohoto slunce spásy, které prozařuje jeho Tělo a všechny jeho údy jako celek, pronikají odlesky a stopy světla ke všem lidem jiných náboženství a umožňují jim tak spásu, pokud jsou disponováni skrze transcendentního Vykupitele a Soudce k tomu, aby skrze přirozené poznání Boha svobodně plnili povinnosti, a cvičili se v dobro a vyhýbali se zlému. Tato přirozená dispozice je přístupná každému člověku na základě jeho lidství. Rozhodující

příčina pro vznik spásy u nekřesťanů spočívala přitom v obecné Boží vůli a ve všeobecnosti milosti. Pravda o univerzalitě milosti ovšem neříká, jak se dnes falešně tvrdí, že všichni lidé budou spaseni, nýbrž pouze že Bůh dává **všem lidem možnost, aby dosáhli spásy**.

Zde se ukazuje, proč na začátku jsme se zmínili o exkluzivitě (nebo jedinečnosti) křesťanství jako nabídky spásy s určitou opatrností. Nyní se ukazuje o to zřetelněji, že právě tuto **exkluzivitu** je nutno chápat současně **inkluzivně**, tedy že se vztahuje na všechny, že všechny zahrnuje a týká se všech. Proto je křesťanství **exkluzivní** jen v tom smyslu, že si činí nárok na jedinečnost vtělení a zjevení Ježíše Krista, na kterého nahlíží jako na jedinou cestu ke spáse. Ale současně je **inkluzivní**, protože uznává možnost spásy i pro jiné lidi a za určitých podmínek a předpokladů je také zahrnuje do spásného působení Ježíše Krista.

Tím ovšem ještě nebylo řečeno nic o významu a charakteru nekřesťanských náboženství jako takových, jako institucí. Je otázkou, zda vzhledem k prvkům »pravdivého a svatého«, jež tato náboženství podle II. vatikánského koncilu obsahují, můžeme tato náboženství jako celek uznat za cestu spásy. K tomu nám 2. vatikánský koncil nedává žádné oprávnění. Nečiní tak ani Jan Pavel II., když říká např. o islámu, že to není vůbec náboženství spásy. Pak ovšem zůstává otázka, jaký vztah mají tato náboženství k jediné cestě spásy v Kristu a na jaké formy je možno tento vztah uvést. V době náboženského indiferentismu a synkretismu vyžaduje křesťanská víra, aby v těchto bodech bylo naprosto jasno. Je zajímavé, že i religionisté si uvědomují tuto zásadní obtíž a hledají dílčí řešení. Mluví o »parciálních cestách spásy«, jaké tato náboženství

představují. Měli bychom se podle nich na tato náboženství dívat jako na dílčí cesty nebo jako na kousky cest k spáse v Kristu. Ale je zcela zřejmé, že již samo slovo »parciální« (= částečný), dílčí není vhodné k nějakému rozumnému spojení s věčným pojmem »cesta«. Není logické mluvit o druhu částečné cesty, nemáme-li na mysli něco jako slepou ulici, která končí v neprůchodném prostoru.

Zůstává možnost přiznat náboženstvím *zárodky* nebo *semena* spásy, což přesně odpovídá výrokům raně křesťanských apologetů i středověkým pojmům přirozených svátostí, stejně jako představě 2. vatikánského koncilu o »odlesku oné pravdy, která osvěcuje všechny lidi« (NA 2). Tato náboženství jsou tedy jako celek pouze »odleskem pravdy«, ale je možno v nich najít stopy světla a pravdy. Ty vycházejí ze stvořitelského Božího zjevení a jsou obsaženy podle církevních Otců zvláště v moudrosti učení národů. O tyto zárodky a o univerzální Boží milost z Kristova vtělení je možno se opřít, aby lidé v těchto náboženstvích mohli být přivedeni ke spáse. Tyto základní prvky pravdy a dobra patří do Bohem řízených dějin spásy jako přirozené styčné body pro milost, nikoliv tak, jako by samy mohly způsobit spásu, nýbrž jen potud, že odkazují na spásu v Ježíši Kristu a toto nasměrování a touhu po spáse obsahují jakoby přijímací orgány pro ustavičně nabízenou milost spásy.

Nakolik tato náboženství obsahují tyto zárodky a tyto přijímací orgány pro spásu, mohou si nárokovat charakter podmínek a dispozic pro spásu. Význam pro spásu se jim neupírá, ale je tu zřetelné omezení možnosti spásy, protože ony samy ji ve svém celku nepůsobí, nýbrž mohou ji pouze připravovat, nakolik jsou v nich obsaženy zárodky a semena pravdy.

Hlavní problém médií nespočívá v tom, že se stala první mocí ve státě, ve společnosti i v církvi, ale že jsou jedinou mocí, která může fungovat zcela nekontrolovaně. A když se tato nekontrolovatelnost spojí s postojem novinářů a redaktorů, že jsou neomylní ve svých soudech, hrozí veřejnosti, že bude zbavena své svéprávnosti.

Biskup Kurt Koch

Toto omezení významu nekřesťanských náboženství, které se staví proti zrovnoprávnění s křesťanstvím, musí čelit dvěma kritickým námitkám, které si navzájem protiřečí, ale v trvajících polemikách se spolu spíše spojují. Jedna námitka stojí na pozici strachu a obavy ze ztráty nároku křesťanství na výlučnost, druhá poukazuje na domnělý triumfalismus tohoto základního postoje. V protikladu k těmto námitkám by bylo nerealistické, kdybychom nesměli projevit nějakou oprávněnou starost tvář v tvář řešení, které by degradovalo křesťanství a přečeňovalo ostatní náboženství. Můžeme si připomenout slova novináře Petra Scholla-Latoura, který v těchto otázkách není nezkušený a který před nedávnem napsal: »Nebojím se síly islámu, ale slabosti Západu. Křesťanství se již samo zčásti poroučelo. Nemá už žádné závazné mravní učení, žádná dogmata. To je v očích islámu na Západě velmi podezřelé.«

Pokud jde o námitku triumfalismu, ta přehlíží základ křesťanského výsostného nároku na jedinou cestu spásy. Tento nárok nevychází ze sebepřečeňování, nýbrž z poslušnosti víry vůči vnitřní velikosti Kristova tajemství, které v Církvi pokračuje jako jediná pravá cesta ke spáse. Podle něho není spása darována jen **v Církvi**, ale je jako nadpřirozená cesta zprostředkována **jedině skrze Cíkev**, přesněji řečeno skrze Krista, který v Církvi působí. On

může svou milost rozdělovat tajemně i mimo hranice svého duchovního Těla. Pro křesťany však z toho nevyplývá žádný důvod k pýše nebo povýšenosti, tím spíše ne, když pomyslí (což bohužel dnes málokdy dělají), že ani oni sami nemají žádnou záruku jistého dosažení spásy.

Ti, kteří stojí na jediné pravé cestě ke spáse, nemají tedy žádný důvod k triumfalistickému postoji, nýbrž spíše k větší odpovědnosti za druhé; neboť ve vztahu jediné cesty spásy k mnoha náboženstvím spočívá od počátku dějin spásy účinný zákon zástupnictví: závazku, aby viditelně povolání ručil za viditelně nepovolání, mnozí za nemnohé, jeden za všechny. Papež Pius XII. tuto myšlenku zástupnictví označil jednou za »propastné tajemství« (Enc. *Mystici Corporis*, 1943). Toto tajemství nedělá křesťanství lehčím, ale propůjčuje mu hloubku, ve které křesťan nachází pevný základ pravdy.

Podle referátu na 11. letní kněžské akademii v Aigenu

Prameny:

J. Danielou: Die heiligen des Alten Testaments. Stuttgart;
Justin: Apologia;
C. Schneider: Geistgeschichte der christlichen Antike. Mnichov 1970;
Augustin: De civitate Dei XVIII;
Tomáš Akvinský: Summa th. III. 70;
Jan Pavel II.: Překročit práh nádeje;
H. Bürkle: Der Mensch auf der Suche nach Gott. Paderborn 1966.

Cizí výrazy:

indifferentismus – lhostejnost, která nerozlišuje důležitost;
triumfalismus – neopodstatněné nadměrné vyvyšování nad jiné
apologeta – obránce víry;
religionista – odborník na otázky náboženství.

O jednom výročí...

Již patnáct let letos uplynulo od onoho 19. října 1984, kdy byl agenty ministerstva vnitra unesen a nelidsky utýrán polský kněz Jiří Popieluszko.

Stal se trnem v oku tehdejšímu režimu tím, že v období vyhlášeného stanného práva (po r. 1981) neúnavně hlásal ve svých kázáních pravdu, jak mu velelo svědomí a jeho kněžský úřad.

Na kněze byl vysvěcen 28. května 1972 samotným kardinálem Wyszyńským ve svých 25 letech. O osm let později byl pověřen duchovní správou stávkujících varšavských hutníků, se kterými zůstal i po uznání hnutí Solidarity, aby pak byl nazýván a vždy uznáván kaplanem Solidarity.

Otec Jiří Popieluszko nikdy nebyl politickým aktivistou, ani se nikdy o něco podobného nezajímal. Byl to mladý člověk, který, i když ani na svých 37 let nevypadal, věnoval celý svůj elán a všechny ideály mládí myšlence obětování se. A tím nemohlo být nic jiného než naprosté odevzdání se Pravdě a Oběti vyjádřené kněžstvím. Proto nemohl nikdy ustoupit nátlaku režimu při výsleších, věznění či pro anonymní vyhrožování. Jeho duch víry nemohl souhlasit s násilím a bezprávím. Jednoduše a prostě, bez planého mudrování a filozofování považoval za svou povinnost člověka a kněze vydávat svědectví pravdě. Jak jednoduchý recept pro každého poctivého křesťana a kněze i v dnešní době! Tak se poměřuje velikost každého člověka na této zemi, aby jednou nebyl shledán lehkým...

Je až k nevíře, jak tento nenápadný a navíc nemocný člověk dokázal kolem sebe každý měsíc v kostele sv. Stanislava Kostky ve Varšavě shromáždit desetitisíce lidí při mších sv. obětovaných za vlast a další tisíce, které za ním putovaly, kamkoli

v Polsku na pozvání přijel. A proto musel být umlčen, proto musel zemřít. Protože bylo třeba umlčet pravdu.

Ti, co měli vykonat rozsudek, byli tři. Nedaleko Toruně lstí zajali kněze a jeho řidiče, když se vraceli z Bydhoště. Téměř zázrakem se podařilo z jedoucího vozidla a s pouty na ruku vyskočit řidiči otce Jiřího, aby pak vydal svědectví. Spoutaného a zmláceného kněze převezli v kufru auta ke hrázi na Visle nedaleko Wloclavku, k smrti ubitého pak zatížili pytle s kamením a vhodili do řeky. Tělo umučeného kněze bylo nalezeno až 30. října 1984 po doznání jeho vražd, kteří byli v následném procesu odsouzeni jako jediní viníci na 14 až 25 let.

Hrob otce Jiřího Popieluszky se nachází nedaleko vchodu do kostela sv. Stanislava Kostky, ve kterém působil pro dobro farníků, Solidarity a svého národa, který byl svědkem oněch slavných mší sv. za vlast, nadšených vlasteneckých i církevních oslav i velkolepých tichých manifestací Solidarity. Nakonec i návštěvy papeže Jana Pavla II. v červnu 1987, který se na hrobě Jiřího v zadumání

modlil, políbil ho a zanechal kytici bílých a červených růží...

Jistě nebude na škodu, když si připomeneme ještě několik slov z homilie, kterou pronesl otec Jiří v Bydhošti jen několik hodin před svou smrtí, která jsou však stále aktuální a platná i pro nás:

„...Musíme život prožít důstojně, neboť jsme dostali jen jeden. Je nutné mluvit o důstojnosti člověka, abychom mohli pochopit, že z toho, co může na světě existovat, člověk převyšuje všechno kromě Boha. Musí si uchovat důstojnost, aby se mohlo zvětšovat dobro a přemáhat zlo. K tomu je nutné zůstat vnitřně svobodným i v podmínkách vnější nesvobody. Zachovat důstojnost člověka, aby se mohlo zvětšovat dobro a překonávat zlo, znamená řídit se v životě spravedlností. A spravedlnost vyplývá z práva a lásky...“

Tomu, kdo se považuje za křesťana, nemůže stačit pouhé odsouzení zla, lži, zbabělosti, nenávisti, násilí, ale sám se musí stát opravdovým svědkem, mluvčím i obhájcem spravedlnosti, dobra, pravdy, svobody a lásky. O tyto hodnoty musí nebojácně vždy usilovat jak pro sebe, tak pro ostatní!...“

Ing. Antonín Džbánek

KARAVANA – VÍKENDOVÁ DUCHOVNÍ OBNOVA PRO MLADÉ MUŽE, SVOBODNÉ I ŽENATÉ, OD 18 DO 35 LET

„Mistře, co dobrého mám udělat, abych dosáhl věčného života?“ (Mt 19, 16)

Obnova je zaměřena na prohloubení povolání a poslání laiků v dnešním světě a v církvi. Budeme mít denně mši sv., eucharistickou adoraci, přednášky a diskuse. Bude možnost svátosti smíření a duchovní rady.

Tematické okruhy přednášek: Jak konat Boží vůli. Svoboda a závazky. Modlitba a svátosti. Maria. Společenství.

Přijď spolu s námi sdílet chvíle modlitby, studia i poznání a prožít společenství.

Budeš potřebovat následující věci: Písmo sv. – Starý i Nový zákon, poznámkový sešit a psací potřeby, toaletní potřeby, spacák a karimatku, přezůvky, slušný oděv.

Místo – fara Jaroměřice n. Rokytinou. Termín 12. – 14. 11. 1999.

Těšíme se na tebe. Začínáme v 18.00 hod. večer. Prosíme o dochvilnost. Výdaje na exercicie jsou 300 Kč. Obnovu pořádá laický katolický institut Miles Jesu. Ať ti Bůh žehná a neustále tě vede. Pokud se chceš této obnovy zúčastnit, vyplň příloženou přihlášku a zašli nám ji spolu s ústřížkem zaplacené složenky na adresu: Miles Jesu, Kamenná 59, 639 00 Brno. Naše tel. číslo: 05/43 21 52 65.

Svatý farář Arský 8

Jeho oficiální uvedení do funkce administrátora provedl 13. února farář z Misérieux. Ve svém úvodním kázání vysvětlil Vianney přítomným, jak velice je uzavřel do svého srdce a že jeho největší touhou je, aby mohl pro jejich duše vykonat mnoho dobrého.

První dojem byl dobrý. Místní starosta, ve kterém měl farář Vianney nalézt dobrou oporu, řekl po jeho uvedení: »Máme sice chudičký kostelík, ale dostali jsme svatého faráře.«

Podmínky ubytování byly velice nužné. Ale to faráři Vianneyovi nevadilo. Konec konců, všechno, co nutně potřeboval, tu bylo. Chtěl být prostým a chudým knězem, který chce jen to nezbytně potřebné.

Kdo dnes vstoupí do tehdejšího farního domu, může se přesvědčit o velké chudobě, která tu panovala. Není divu, že obyvatelé Arsu si brzy uvědomili, jak ušlechtilého kněze pro sebe získali a jak vzácným příkladem byl pro každého. Ale to ještě neměli ani tušení, jak velice je měl vnitřně proměnit.

Netrvalo to příliš dlouho a mohlo se právem říct: »Ars už není tím Arsem, jakým býval.« V krátkém čase změnil farář svou farnost tak dokonale, že to udivilo celý svět a všichni se ptali, jak je to možné.

Při tom nesmíme zapomenout, že arský farář byl člověkem, který byl velmi blízký konkrétní realitě, a byl knězem, který viděl věci i lidi takové, jakými skutečně jsou. Ale především měl hlubokou víru a byl zcela zakotven v Bohu. Měl stále před očima Boží velikost a svou vlastní nicotu. Celou důvěru svého kněžské působení složil v Boha.

Netrvalo dlouho, a do Arsu přicházeli lidé ze všech stran, aby hledali útočiště u faráře Vianneye a aby se u něho vyzpovídali.

Ale přes všechny úspěchy musel farář Vianney překonávat v samotném Arsu nevýslovné překážky. V Arsu se rozvinul, je-li to tak možno říct, boj na život a na smrt mezi Bohem a satanem, mezi dobrem a zlem. Že peklo propadlo zuřivosti, když vidělo působení kněze, který mu vytrhl ze spárů již zcela jistou kořist, je víc než pochopitelné.

Tento zápas mohl farář vést vítězně jedině proto, že byl sám mužem modlitby a pokání.

Jeho život modlitby a pokání

V životě tohoto muže zaujímala modlitba první místo. Bez přehánění je o něm možno říct: celý jeho kněžský život byla jedna nepřetržitá modlitba. Jeho život vrcholil v jediné velikosti: »Já jsem **nic** a **Bůh** je **všechno**! Já sám ze sebe nemohu **nic**. Jen **Bůh** může **všechno**. Duše jsou od Boha a jsou stvořeny pro Boha. Jsem na světě proto, abych je přivedl k Bohu.«

Tak jako všichni velcí mužové Církve vyznačoval se heroickým stupněm ctnosti pokory. Čím více se přibližoval k Bohu, tím více si byl vědom vlastní ni-

coty. Tento muž budil dojem, že nikdy nemusel přemáhat pokušení pýchy, protože po celý svůj život, od mladých let až do své smrti, se orientoval na své vlastní **nic**, které nemá žádný jiný úkol než sloužit Bohu tam, kde byla vůle Boží, aby pomáhal nesmrtelným duším.

Jeho nicota, jeho podřízenost, zkrátka jeho **nic** se tak stále znovu vracely do jeho vědomí, že podle jeho vlastních slov neusiloval o nic jiného než se stáhnout do své samoty, aby oplakával své hříchy a očišťoval svou ubohou bytost.

A přece byl natolik realistou, aby zůstával stát tam, kam jej svatá Boží Prozřetelnost postavila, aby zachraňoval duše. Věděl, že jako farář musí působit v poslušnosti vůči svému biskupu a nezbyvá mu nic jiného, než se v pokoře podřizovat jeho příkazům.

Pokora byla doslova podstatným rysem v životě modlitby faráře Arského. K tomu se jako druhý rys připojovala **důvěra v Boha** a korunou byla vytrvalost této modlitby, která byla doslova nepřetržitá. Žil ve stálém spojení s Bohem, do Boha byl zcela a úplně ponořen. Na něm se uskutečnila slova našeho Pána: *Kdo ztratí svůj život pro mě, získá jej* (Mt 16,25).

(Pokračování příště)

Kuchyně, ve které si Jan Maria Vianney připravoval skromné jídlo

SYMPOZIUM V ITALSKÉM SAN GIOVANNI IN FIORE

V polovině září proběhlo v San Giovanni in Fiore v Kalábrii symposium o cisterciáckém opatu Jáchymovi z Fiore. Tento muž žil na přelomu 12. a 13. století a svými názory výrazně ovlivnil další vývoj křesťanského myšlení.

Jednotliví badatelé, kteří se kongresu zúčastnili, hovořili o historických jednotlivostech a souvislostech Jáchymova života, objasňovali Jáchymovy teologické postoje a popsali také rozšíření úcty k Jáchymovi – například i v Jižní Americe – prostřednictvím františkánů.

Státy bývalého východního bloku reprezentovali čtyři zástupci z České republiky a jeden zástupce z Polska. Vzácným hostem byl kardinál Miloslav Vlk, který v první den jednání kongresu přednesl jeden z hlavních zahajovacích referátů.

Nemalé zastoupení českých a moravských univerzit můžeme bezpochyby vnímat jako jeden z kamínků, z nichž se skládá mozaika nově navazovaných úzkých vztahů sjednocené Evropy, a společná vědecká práce v oblasti teologie dává – slovy kardinála Vlka – jednotné Evropě duši.

Čeští badatelé v diskusích poukázali na vliv Jáchyma z Fiore na české myšlení především v době husitské. Navázali rovněž spolupráci s Mezinárodním centrem jáchymistických studií v San Giovanni in Fiore, jejímž prvním plodem bude překlad základní informativní publikace o opatu Jáchymovi z Fiore.

PIUS IX. NA OLTÁŘ V R. 2000?

Italská biskupská konference doporučila rychlou beatifikaci papeže Pia IX. Podle deníku *Messenger* papež beatifikaci odložil, protože chtěl konzultovat, zda beatifikace nevyvolá politické implikace. Biskupové jej ujistí, že politické spory kolem Pia IX. již vyhasly a jeho blahorečení nebude mít žádné negativní důsledky na politické scéně. Potřebný záznak na přímluvu Pia IX. byl oficiálně uznán již v r. 1986.

Don Bosco a čas

V ústředním salesiánském archivu se nachází jeden rukopis Dona Bosca, který má v záhlaví poznámku: »Bylo sděleno 12. února 1870 Svatému otci.« Na okraji jsou poznámky, které udělal sám Don Bosco, a na konci vysvětlivky, které Don Bosco psal nebo diktoval a znovu ověřil. Spis obsahuje předpověď určitých událostí, které se z velké části vyplnily brzy nato v průběhu německo-francouzské války (1870-1871) a Prvního vatikánského koncilu. Některé však teprve na své vyplnění čekají. Část tohoto textu je uvedena také v životopise »Světce Don Bosco« od P. Albertiho v kapitole »S papežem a pro papežství«. Vzhledem k závažnosti obsahu a důvěrným osobním stykům Dona Bosca s papežem Piem IX. a později se Lvem XIII. je nesporné, že Boží prozřetelnost použila turínského světce, aby předal Církvi důležité poselství, které není možno odbýt paušálním odkazem, že se jedná o »soukromá vidění«.

Počátkem roku 1870 nemohl ještě nikdo tušit, že 19. července vypukne válka, bude svržen Napoleon III., zrušen církvní stát a předán státu vednému zednářskou vládou. Papež se pak od 20. září 1870 stal »zajatcem Vatikánu«.

V rukopise mimo jiné stojí:

V předvečer svátku Zjevení Páně roku 1870 (5. ledna) zmizely všechny hmotné předměty v pokoji, kde jsem rozjímal o nadpřirozených věcech. Byla to záležitost krátkého okamžiku, ale já jsem viděl mnoho. Ať už jde o podstatu nebo o vzhled smyslově vnímatelných věcí, je možno je sdělit jen velmi obtížně vnějšími vnímatelnými znaky.

Hle, velký válečník ze severu nese prapor a na pravici, která jej drží, je napsáno: **Ruka Páně je nedolatelná.** V tom okamžiku mu šel vstříc důstoj-

ný stařec z Latia a přitom mával hořící pochodní. Pak se prapor rozvinul, a nejdříve zčernal, pak zbělel opět jako sníh. Uprostřed praporu bylo zlatými písmeny napsáno jméno toho, který všechno zná. Válečník se spolu se svými lidmi starci hluboce poklonil a stiskli si ruku.

Hlas nebes k pastýři pastýřů

Ty vstoupíš na velkou paradu se svými rádci (biskupy), ale nepřítel dobra není ani na okamžik v klidu: on vymýšlí a zkouší proti tobě všechno možné. Zaseje rozkol mezi tvé rádce; probudí nepřátele i mezi tvými syny. Mocnosti onoho světa budou dštít oheň a chtěly by, aby slovo uvázlo v hrdle ochránců mého zákona. To se nestane. Budou působit zlo nad zlo. Ty si pospěš! Jestliže těžkosti neustanou, jednej rychle. Budeš-li v ohrožení, nezdržuj se, nýbrž pokračuj vpřed, dokud hlava hydry bludu nebude rozdrcena. Tato rána otřese zemí a peklem, ale svět se utiší a všichni dobří budou jásat. (Šlo o vyhlášení dogmatu o papežské neomylnosti na 1. vatikánském koncilu.) Kamkoliv půjdeš, vezmi s sebou dva pomocníky, kamkoliv přijdeš, pokračuj a dokonči dílo, které ti bude svěřeno. Dni spěchají rychle, tvé roky krácejí vstříc předepsanému počtu; ale Velká Královna bude vždy tvojí Pomocnicí. Jako v minulých dobách bude i v budoucnosti silnou a jedinečnou ochranou Církve.

Ale ty, Itálie, země požehnaní, kdo tě to svedl? ..Neříkej, že tvoji nepřátelé, nýbrž tvoji přátelé. Neslyšíš, že tvoje děti si žádají chléb víry, a nenacházejí nikoho, kdo by jim ho lámal? Co udělám? Budu bít pastýře a stádo rozptýlím, aby ti, kteří sedí na stolci Mojžíšově, opět hledali dobré pastviny a stádo učenlivě naslouchalo

Vidění Dona Bosca

a pášlo se. Moje ruka těžce dolehne na stádo i na pastýře. Drahota, mor a válka způsobí, že matky budou oplakávat krev synů a manželů, kteří zahynou v cizí zemi.

A s tebou, Říme, co se stane? Nevděčný Říme, zženstlý Říme, pyšný Říme! Zašel jsi tak daleko, že nehleďš nic jiného než rozmařilost a zapomínáš, že tvoje sláva je na Golgotě...

Říme, čtyřikrát přijdu k tobě!

Poprvé budu bít tvé polnosti a tvé obyvatele (stalo se v září 1870).

Podruhé přinesu hrůzu a zpusošení až k tvým hradbám (1944). Ještě neotevřeš oči?

Přijdu potřetí, porazím tvou obranu a tvé obránce a na místě vlády tvých otců vznikne vláda hrůzy, sesazení a zoufalství.

Moji moudří prchají. Můj zákon je stále pošlapáván nohama, proto skutečným čtvrté na-

vstivení. Běda ti, jestliže můj zákon bude pro tebe jen pouhým slovem. Učení i nevědomí se budou dopouštět přečinů. Tvoje krev a krev tvých synů smyje skvrny, které jsi způsobil zákonu svého Boha. Válka, mor a hlad budou důtky, jimiž budu bít pýchu a zlobu lidí. Bohatci, kde jsou vaše poklady, vaše vily a paláce? Staly se smetištěm náměstí a ulic!

Ale vy, kněží, proč nespěcháte, abyste plakali mezi nádvořím a oltářem? Proč jste si nevzali štít víry a nešli jste na střechy, na domy, na ulice a na všechna přístupná místa, abyste tam zanesli semeno mého slova? Copak nevíte, že toto je strašný a dvojsečný meč, který poráží mé nepřátele a rozbíjí hněv Boha i lidí?

Moc Páně je v jeho ruce. On rozptýlí své nepřátele jako mlhu. On znovu oděje důstojně-

V USA stoupá počet seminaristů

Zcela normální hoši...

Bylo jich dvanáct jako apoštolů. Dvanáct apoštolů třetího tisíciletí v dresech a fialových helmách, záda ohnutá nad řídkými kol, se zářícím úsměvem na tváři. Dvanáct seminaristů mezi 18–24 roky, kteří o Letnicích vyjeli ze Saint Paul ve státě Minnesota. Jejich cíl: agitovat v pedálech pro kněžská povolání. Dát svědectví o lásce k Ježíši a ke své Církvi. Oznamit, že následují Boha, svou radost.

Během jednoho týdne urazili 1500 km a navštívili 18 farností. Na každé zastávce hovořili o novém smyslu svého života, o daru, který je proměnil. A mladým lidem, kteří přišli, aby si je poslechli, poradili, aby naslouchali, zda také nemohou být jednoho dne povoláni...

»Jsme normální hoši,« říká 22letý Jonathan Meyer, jeden ze dvanácti studentů semináře Svätého Jana Marie Vianneye v Saint Paul. »Odhalili jsme, že život nám může nabídnout více než jen sex a peníze. A tak jsme dali Bohu příležitost, aby působil skrze nás. To je vše.«

V USA je stále více takových »úplně normálních hochů«, kteří zapálení Duchem svatým jsou ochotni opustit všechno a stát se rybáři lidí. I když počet povolání stále ještě nestačí, aby nahradil staré kněze, kteří odchá-

ho starce do všech jeho starých rouch. Přijde ještě jedna mohutná bouře.

Zlo je naplněno, hříchy budou u konce a dříve, než přejdou dva úplňky měsíce květů, objeví se duha míru nad zemí. Velký služebník uvidí, jak se Nevěsta obléká k slavnosti svého Krále.

Na celém světě bude slunce tak zářící, jaké nikdo nespatriil od plamenů ve večeradle až do dnes, a nikdy více nespatrii až do posledních dnů.

zejí do důchodu nebo umírají, ale je to poprvé po pěti letech, co je možno konstatovat stoupající tendenci. Letos je to 3386 seminaristů, kteří se připravují na svěcení, o 228 více než loni.

V Denveru ve státě Colorado nemá biskup Charles Chaput žádné zábrany, kamkoliv přijde, zvát všude mladé lidi ke kněžské službě. Nikdo by mu nehádal 54 let. Sportovní typ, energický, s přesvědčenou vírou,

kteřá z něho vyzařuje. Předvezal si, že nevynechá žádnou příležitost získat věrným svědectvím kněžské služby Bohu nové věrné sluhly Kristovy. A daří se mu představit svůj »job« jako velmi přitažlivý.

Ovoce této naděje je velmi četné. Jen v tomto roce stoupl počet seminaristů, kteří nastoupí na místa 300 kněží, ze 42 na 68.

I jiné iniciativy ukazují, jaký vliv mohou mít pastýři, kteří svou misi berou vážně. V New Yorku a Bostonu zavedli kardinálové O'Connor a Law »dny setkání s kardinálem«. Nápad má takový ohlas, že s ním začali i v jiných diecézích. Inspirace člověka z masa a krve, v tomto případě pastýře Církve, mají nesrovnatelné účinky při stimulaci nových povolání.

Tento přírůstek můžeme však správně pochopit, když vezme-

me v úvahu rozhodující vliv papeže Jana Pavla II.

Raymond de Souza, jeden americký seminarista, který studuje v Římě, zdůrazňuje, že pro většinu jeho kolegů má papež a jeho spisy rozhodující význam pro jejich rozhodnutí. »Když tento vynikající intelektuál, současně filozof, básník, dramatik, profesor a diplomat, může říct v úplné prostotě: »V této malé hostii spočívá řešení všech pro-

blémů tohoto světa«, způsobí, že i nejotrlejší mladíci chtějí o tom vědět něco víc. Zdá se být nejdříve tak neslýchané, když muž jako on může věřit, že to nakonec otevírá cestu k víře, a dokonce i k povolání. A neřekl právě Jan Pavel II.: »Nic není pro mě důležitější, nic mi nepřináší větší radost než denně slavit mši svatou?«

Dokonce i »New York Times« se svými často antikato-lickými články přinesly o Velikonocích ve zvláštní příloze zprávu, která vyzvedává optimismus a horlivost seminaristů v Mount Sain Mary v Marylandu: »Zdá se, že jsou, ať už právem či neprávem, přesvědčeni, že těžké časy pro povolání jsou ty tam a začíná zde stále více rozkvétat něco nového a velkolepého.«

Podle L'homme nouveau
20. června 1999
Překlad -lš-

ODZBROJUJÍCÍ RUKOJMÍ

Slyšíme často »Slepé násilí«. Násilí je slepé a zaslepuje. Ono je zřejmým zviditelněním zla, které nikdy nelze ospravedlnit. Postihuje bez rozdílu Libanonce i cizince, chudé i bohaté, osobu beze jména i prosté lidi

Jeden zahraniční diplomat byl unesen z velmi rušné ulice v Harmě v západním Bejrútu za bílého dne. Byl uvězněn na okraji města na šijitském teritoriu. Strážci si udělali pohodlí, aby si vypili kávu a vykouřili cigaretu. Diplomata je křesťan. Využije nepozornosti strážců a vytáhne z kapsy revolver, který u něho nenašli. Situace se rázem otočí a únosci jsou na mušce své oběti. Ale diplomat se nemůže rozhodnout, váhá, ruka se mu začne třást. Na mysl mu přichází Boží příkázání: »Nezabiješ!« Nakonec odhodí svou zbraň se slovy: »Můj Bůh mi zakazuje zabíjet. Prosi mě, abych miloval své nepřátele.« **Únosci jsou doslova odzbrojeni.** Několik hodin mluví s tímto mužem o Bohu, než jej propustí.

Z knihy P. M. Soubeyrana:
»La Montagne de la Myrrhe«

KRITICKY NA ADRESU INTERNETU

»Naprostý nedostatek norem v oblasti informací, zvláště internetu, vytváří nebezpečí subjektivní kultury,« napsal papež v listě určeném ke 40. výročí Katolické unie italského tisku. Papež vyzval vlády a společenské vůdce k aktivní účasti na tvorbě norem pro síť internetu, aby »se tak podpořilo pozitivní využívání informací, které umožní rozvoj lidských možností a budou respektovat svědomí jednotlivců.«

»Sdělovací prostředky se vyznačují nebezpečnou tendencí nahrazovat výchovné organizace, při čemž ne vždy prezentují pozitivní vzory kultury a chování mládeže, která je proti nim bezbranná.«

Rodina potřebuje náboženský základ

Za dob našich prarodičů bylo obyčejem, že pokoj zdobil obraz Svaté Rodiny. Před tímto obrazem jsme se každý den modlili. Když jsme obrátili svůj zrak k Ježíškovi, Marii a Josefovi, nemuseli jsme mít o rodiny a o svůj národ žádné obavy. Ale jaké obrazy zdobí naše domovy dnes? Dnešní média, ilustrované časopisy a televize přinášejí do našich domovů jiné obrazy. Jsou to obrazy násilí, brutality, teroru a sebezničující sexuality.

V prvé řadě jde o to, aby rodiče byli věrní Bohu a každý den se společně modlili. V kolika rodinách se dnes modlí u stolu? V které rodině se dnes modlí růženec? Právě teplo domáckého hnízda mohou vytvořit a pěstovat rodiče, kteří se s dětmi modlí. Když se rodiče s dětmi modlí, pak za tím následuje i věrnost nedělní mši svatě. (Pro malé děti, které ještě nemohou sledovat dění na oltáři, jsou k dispozici obrázkové modlitební knížky.) Mešní oběť je nekrvavé zpřítomnění Ježíšovy smrti na Golgotě. A když celá rodina po proměňování odpovídá: »Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste«, pak si musíme být vědomi, že tuto chválu a tuto zvěst o jeho zmrtnýchvstání uskutečňujeme i ve všedních dnech svého života. Podstatná část této zvěsti spočívá v tom, že své vlastní viny a svou vlastní smrt vkládáme do mešní oběti. A toto vědomí nás přivádí ke zpovědnici, a to nikoliv příležitostně, ale pravidelně. Modlitba, mše svatá a svátost pokání upevňují vztahy dětí k Bohu a jejich důvěru k rodičům.

Manželství je posvátné společenství, které vyžaduje věrnost a lásku, ale také daruje věrnost a lásku. Před Bohem uzavřené manželství mezi mužem a ženou říká také ano k dětem, které jim Bůh chce světit. Bůh

zná od věčnosti vaše schopnosti a vaši dobrou vůli. Zná i vaše slabosti. Bůh to tak zařídil v koloběhu přírody, že rodiče se mohou vždy setkávat a objímat v plnosti lásky. Jen krátký čas vymezil k tomu, aby se žena mohla stát matkou. Tuto dobu známe dnes docela přesně. Jestliže však vezmeme pomocí umělých prostředků přírodu sami do rukou, obtěžkáme se vinou, se kterou musíme do zpovědnice. Víme také, že nenarozený život je nedotknutelný a nenarozené dítě je dítětem Božím. Bůh světil část své tvůrčí moci rodičům. A stará moudrost říká: »Lépe je mít deset dětí na krku než na svědomí.«

Potřebujeme, aby vznikl důvěrný vztah mezi rodiči a dět-

mi. Láskyplné úsilí a vstřícnost probouzejí v dítěti důvěru a stále ji upevňují. Maličké dítě velmi brzy vycítí, že musí poslouchat otce a matku a že není možné splnit mu každé jeho přání. Pak bude později i mladý člověk vědět, že slovo rodičů je směrdatné. Někdy lne dítě více k otci, jindy k matce. Toho musejí rodiče s citem využívat a jeden z nich musí přenechat tuto přednost druhému.

Mají-li manželé k sobě hlubokou důvěru, budou se v tiché hodině radit, aniž by ztratili důvěru dítěte. Dítě potřebuje, aby se nejdříve v malých věcech mohlo rozhodovat samo, a nesmí být přetěžováno.

Rodiče musejí dítě také pozvolna připravovat na manžel-

ství. Sexuální výchova nepatří do školy jen proto, že to předpisuje zákon.

Když slyší dítě od rodičů, co je dobré, mohou rodiče mluvit i o jeho selhání. A když mladý člověk někdy selže, může o tom s plnou důvěrou hovořit se svým zpovědníkem. Po rozhřešení ví s jistotou: Nyní mohu opět nastoupit dobrou cestu.

Pojem panenství musí dostat opět zvuk a lesk. Některé mladé dvojice se zřikají círevního sňatku. Stoupne snad tím jejich pocit štěstí? Konzumace drog, alkoholu, počet sebevražd svědčí o opaku. Stará lidová moudrost říká: »Kolik hříchů před manželstvím, tolik slz v manželství.« Kdo se v lítosti obrátí, zakusí lásku Božího odpuštění. Obrácení se vyplatí již v tomto životě, a což teprve na věčnosti!

Šance s názvem plenární sněm

Plenární sněm katolické církve v České republice je velkou šancí. Proč? Za prvé je nabídkou pro každého, aby více do hloubky poznal vlastní víru a krásu své církve. Za druhé pak proto, že sněm dává prostor každému člověku, aby vyjádřil své postoje, návrhy a podněty, které by přispěly celé naší místní církvi k obnovenému nadšení pro Boha a k tomu, aby církev na sebe brala podobu, která by byla přitažlivá pro mnoho lidí.

Biskupové před časem vyzvali k zakládání sněmovních kroužků. Mnohé z nich již úspěšně fungují. Biskupové zároveň vytvořili velký prostor mladým lidem, aby mohli naslouchat jejich hlasu. Vždyť mladí lidé jsou schopni přinést do církve mnoho podnětů a nových pohledů, a pak, až sněm skončí, budou to právě oni, mladí dneška, kteří jako dospělí budou žít ve svém životě ze závěrů sněmu. Proto se každé společenství mládeže může stát sněmovním kroužkem. Tak hlas mladých lidí ve sněmovním ru-

chu nezanikne, ale bude nepřeslechnutelný.

Co zapojení do sněmovního procesu konkrétně vyžaduje?

Stačí, když společenství na své diecézní centrum pro mládež zašle jméno jednoho z nich, který se stane kontaktní osobou a jistým moderátorem sněmovní skupinky. Z diecézního centra pro mládež budou zasílány informace, témata a otázky. Pak se vezme příslušný materiál. Pro letošek doporučuji vzít linii B z modrého sešitu, inspirovanou Jubilejním rokem 2000. Vždy se dopředu rozdává účastníkům téma (může se pro každého oxeroxovat stránka z modré knížečky). Doma se každý připraví. Jednou za mě-

síc se společenství věnuje probrání tématu. Každý odpoví na zadané otázky. Moderátor dbá na to, aby každý promluvil, a zapíše stručný souhrn odpovědí. Tento zápis pak zašle na své diecézní centrum pro mládež. Nelekejte se. Nejde o nějaký nadlidský úkol s velkou časovou náročností. Domnívám se, že k tomu, aby skupinka fungovala, stačí půlhodina společného zamyšlení za měsíc.

Milí mladí! Každý z vás je pozván k aktivní účasti na spoluvytváření církve. Připojíte se, anebo zůstaneš v pasivní netečnosti?

P. Jan Balík

BAZILIKA STARÉ BRNO – V neděli 24. října 1999 v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Mendlově nám. při mši svaté v 9.00 hod. bude zpívat pražský ženský sbor SCHOLA BENEDICTA. Odpoledne v 15.00 hod. v dormitáři bude mít tento soubor koncert, při kterém zazní interpretace gregoriánského chorálu.

Omlouváme se našim čtenářům, že jsme dosud neuveřejnili informace o kalendářích připravovaných v nakladatelství COR JESU, jak jsme to přislíbili ve Světlo č. 38/99. Dosud jsme je totiž od nakladatele neobdrželi. Jakmile budou k dispozici, budeme naše čtenáře neprodleně informovat. Děkuje za laskavé pochopení.

Rok 2000

Cestovní kanceláře a restaurační podniky již nabízejí hluchou, alkoholem a šílením poznamenanou oslavu letošní silvestrovské noci jako brány do třetího tisíciletí.

Je to ve skutečnosti velký omyl. Aby mohlo začít třetí tisíciletí, musí nejdříve uplynout dva tisíce let. To znamená, že rok 2000 je teprve posledním rokem 20. století i 2. tisíciletí. Jednotlivá století mají svá označení odvozena právě od svého posledního, dovršujícího roku.

Ačkoliv jsme zatím psali 19..., žijeme ve 20. století, protože to se dovrší rokem 2000.

My křesťané se tedy nenecháme okouzlit pouhou změnou první číslice v označení roku. Taková změna číslice sama nic neznamená. Rok 2000 se však počítá od roku, v němž se narodil náš Spasitel. (Dnes ovšem víme, že tento rok byl stanoven chybně, takže ve skutečnosti již žije-

me ve třetím tisíciletí asi tři až čtyři roky.)

Dvoutisící Kristovy narozeniny se dovrší 25. prosince 2000 a pro nás křesťany vlastně po tomto Hodu Božím vánočním začne další, třetí tisíciletí.

Slavnostním rámcem tohoto vyvrcholení je Jubilejní rok, který začíná o Vánocích r. 1999 a skončí pak až 6. ledna 2001.

Tento **jubilejní rok** neboli **milostivé léto** je jedním z řadných milostivých roků, které se vyhláší v naší církvi každých dvacet pět let. Poslední milostivé léto bylo mimořádné. Konalo se mezi Velikonoce let 1983-1984 a oslavovalo se tím 1950. výročí Ježíšovy kalvarské oběti. V tomto století bylo mimořádné milostivé léto také za pontifikátu Pia XI. v roce 1933: 1900. výročí vykupitelské smrti. Mimo tato milostivá léta vyhlásil Jan Pavel II. jako milostivé léto také *Mariánský rok* 1987-1988, který bezprostředně

předcházel pádu komunismu v roce 1989.

Když dá Pán Bůh, bude Jan Pavel II. jedním z mála papežů, který otevře podruhé za svého pontifikátu bránu milostivého léta. Kéž nám nebeský Otec dopřeje, aby v nadcházejícím milostivém létě padly i pozůstatky materialismu, které přetrvávají v lidských srdcích a v celé společnosti.

Křesťanská jubilea navazují na starozákonní tradici, kdy se slavil jako milostivý každý »sobotník« čili *sedmý rok*. Kromě toho se pak slavilo milostivé léto také každý *padesátý rok*. Hlavním významem těchto milostivých let bylo, že se *každý vrátil ke svému pozemkovému majetku a ke svému rodu* (Lv 25,10). Byl to tedy rok osvobození všech, kteří potřebovali být osvobozeni. Nikdo nemohl zůstat otrokem, ani země nemohla zůstat opuštěna. Byly to tedy roky obnovy a návratu.

Celý pontifikát Jana Pavla II. je zaměřen na přípravu a realiza-

ci Velkého jubilea roku 2000. Toto jeho poslání je shrnuto v apoštolském listu *Tertio Millennio adveniente*, vydaném před pěti lety, který by měl být znovu pozorně přečten v každé katolické rodině. Ještě nikdy v dějinách jubilejních roků nebyl jeho obsah a zaměření tak významný a tak bohatý, jako je tomu nyní. Je nanejvýš potřebné, aby se každý katolický křesťan a celá Boží rodina připravila na využití všech milostí, které nám náš Bůh a Otec nabízí při příležitosti 2000. narozenin svého jednorozrozeného Syna na tento svět. I náš svět potřebuje více než kdy jindy **obnovu a návrat**. Tato obnova a návrat začíná kajícím a upřímným obrácením jednoho každého z nás. *Bratři, nastala hodina, kdy je třeba probrat se ze spánku. Nyní je nám spása blíže než tehdy, kdy jsme uvěřili. Noc pokročila, den se přiblížil. Zanechme tedy skutku temnosti a veďme počestný život* (Řím 13,11nn).

Lubomír Štula

Liturgická čtení

Neděle 17. 10. – 29. neděle v mezidobí

1. čt.: Iz 45,1-4-6
Ž 96(95),1+3.4-5.7-8.9-10a+c Odp.: 7b
2. čt.: 1 Sol 1,1-5b
Ev.: Mt 22,15-21

Pondělí 18. 10. – svátek sv. Lukáše, evangelisty

1. čt.: 2 Tim 4,9-17b
Ž 145(144),10-11.12-13ab.17-18 Odp.: srov. 12a
Ev.: Lk 10,1-9

Úterý 19. 10. – nez. pam. sv. Jana de Brébeuf, Izáka Joguese a druhů nebo sv. Pavla od Kříže

1. čt.: Řím 5,12.15b.17-19.20b-21
Ž 40(39),7-8a.8b-9.10.17 Odp.: srov. 8a+9a
Ev.: Lk 12,35-38

Středa 20. 10. – ferie

1. čt.: Řím 6,12-18
Ž 124(123),1-3.4-6.7-8 Odp.: 8a
Ev.: Lk 12,39-48

Čtvrtek 21. 10. – ferie

1. čt.: Řím 6,19-23
Ž 1,1-2.3.4+6 Odp.: Ž 40(39),5a
Ev.: Lk 12,49-53

Pátek 22. 10. – ferie

1. čt.: Řím 7,18-25a
Ž 119(118),66.68.76.77.93.94 Odp.: 68b
Ev.: Lk 12,54-59

Sobota 23. 10. – nez. pam. sv. Jana Kapistránského nebo sob. pam. P. Marie

1. čt.: Řím 8,1-11
Ž 24(23),1-2.3-4ab.5-6 Odp.: srov. 6
Ev.: Lk 13,1-9

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne: NE PO ÚT ST ČT PÁ SO
24.10.25.10.26.10.27.10.28.10.29.10.30.10.

Antifona	919	934	949	964	1673	996	1666
Žalm	784	783	783	784	786	784	783

Ranní chvály:

Hymnus	920	935	949	964	1567	997	1666
Antifony	920	935	950	965	1674	998	1014
Žalmy	921	936	950	965	813	998	1014
Kr. čtení a zpěv	923	938	953	969	1674	1001	1668
Antifona k Zach. kantiku	723	939	953	969	1675	1002	1669
Prosby	924	939	953	969	1675	1002	1655
Záv. modlitba	723	939	954	970	1568	1002	1656

Modlitba během dne:

Hymnus	925	940	954	970	792	1003	1018
Antifony	925	940	955	971	987	1004	1019
Žalmy	926	940	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	927	943	957	973	1676	1006	1021
Záv. modlitba	723	943	957	973	1568	1006	1022

Nešpory: SO

Hymnus	915	929	944	959	975	1677	1008	1024
Antifony	916	929	945	960	976	1678	1009	1025
Žalmy	916	930	945	960	976	1678	1009	1025
Kr. čtení a zpěv	918	933	947	962	979	1680	1011	1027
Ant. ke kant. P. M.	722	723	948	962	979	1681	1011	723
Prosby	918	933	948	963	979	1681	1011	1028
Záv. modlitba	723	723	948	963	980	1568	1012	724
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

INFORMACE O PŘEDPLATNÉM TÝDENÍKU SVĚTLO NA ROK 2000

**CENA ZA JEDEN VÝTISK
ZŮSTÁVÁ 7 Kč**

- 1) Odběratelé, kteří již **odebírají 1–10 kusů** (včetně) Světla týdně, najdou všechny informace **na zvláštní příloze** Světla v tomto čísle.
- 2) Odběratelé, kteří již **odebírají 11 a více kusů** Světla týdně, budou dostávat **faktury se složenkami** vždy začátkem měsíce, čtvrtletí či pololetí, stejně **jako dostávali v tomto roce**. První faktura jim tedy přijde spolu se složenkou ve Světle č. 1/2000. Pokud chtějí provést nějaké **změny v odběru** (kusů, adres, termínů fakturace), prosíme nahlásit nejpozději **do 15. 12. 1999**.
- 3) Odběratelé, kteří si kupují Světlo od hromadných distributorů (např. v kostele), mohou pokračovat v tomto odběru i nadále.
- 4) Ti odběratelé, **kterí ještě Světlo neodebírají** a chtěli by si týdeník Světlo předplatit na rok 2000 na svou adresu, mohou si jej objednat na adrese: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1. Složenku vložíme do první zásilky Světla.

VÝHODY PRO ODBĚRATELE SVĚTLA:

Ä při odběru 21–49 kusů – 10 % sleva z prodejní ceny

Ä při odběru 50 a více kusů – 20 % sleva z prodejní ceny

Ä při odběru 100 a více kusů – 25 % sleva z prodejní ceny

Na jaře a na podzim 2000 uveřejníme ve Světle nabídku knih, kde poskytneme našim odběratelům **15 % slevu** z prodejních cen našich knih a některých vybraných knih z ostatních nakladatelství.

INFORMACE O KALENDÁŘÍCH COR JESU VIZ STR. 14

**Pláceno převodem
706 035**

Novinové výtiskové

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Maticy cyrilometodějské. Vydává a tiskne Maticy cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Maticy cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy a mravů. Neznáměna to však, že udeřovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.incenet.cz; http://www.ova.incenet.cz/svetlo). Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYKIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.